

MASTERLY - THE DUTCH IN MILANO

Het vliegwieleffect van een creatieve smeltkroes

Edo Dijksterhuis

Op een zonnige aprilmiddag in 2017 ontmoeten twee mannen elkaar in Milaan. Zij zijn neergestreken om even uit te puffen en raken in gesprek. “Wat vind je van die stoel waar je op zit?”, vraagt de een. “Dat is geen stoel maar een communicatiemiddel”, antwoordt de ander. “Zo had ik het ook bedoeld”, zegt de vraagsteller.

Ontwerper van de stoel is Edward van Vliet. Zijn gesprekspartner is Marcel van der Sluijs, algemeen directeur van Hermeta, specialist in bouw- en meubelbeslag en garderobesystemen. De locatie: Masterly, het Nederlandse paviljoen tijdens de Salone del Mobile. Het gesprek krijgt een vervolg en de toon wordt steeds enthousiaster. Er worden ideeën uitgewisseld en Van Vliet nodigt Hermeta's submerk Gardelux uit als één van de vijf partijen waarmee hij voor 2018 het Masterly Hotel inricht. “Het eerste jaar dat ik deelnam aan het paviljoen maakte ik een grote presentatie van mijn eigen Room of Origins Collection”, vertelt de ontwerper. “Het jaar daarna heb ik Leolux, een van mijn opdrachtgevers, uitgenodigd om samen iets neer te zetten.

Meer aandacht

En dit jaar breng ik het naar een hoger niveau door op verzoek van Nicole Uniquole, initiatiefnemer van het Nederlands paviljoen, op te treden als curator van vijf collecties van vijf bedrijven. Die voeg ik samen in één setting, iets wat nooit eerder zo is gedaan. Normaliter doet iedereen zijn eigen ding, maar hier versmelten de garderobesystemen van Gardelux, het behang van BN Wallcoverings, het sanitair van JEE-O, de tapijten van Moooi en het meubilair van Leolux en Don Zweedijk tot één geheel. Daardoor krijg je een meer uitgebalanceerde presentatie, die aantrekkelijker is voor de bezoeker en daarom ook meer aandacht zal trekken.”

Creatieve smeltkroes

Van der Sluijs gebruikt graag de term ‘creatieve smeltkroes’ om aan te duiden wat Masterly Milaan voor hem betekent. Zijn bijna honderdjarige, oer-Hollandse maakbedrijf zoekt die energie omdat “we meer willen en kunnen dan alleen standaardhaakje nummer 139, waarvan we er ieder jaar 300.000 verkopen. In Milaan, en in het paviljoen in het bijzonder, kom je ontwerpers en andere fabrikanten tegen die werken vanuit hun eigen expertise en invalshoek. Zonder jaloezie of duurdoenerij, gewoon als collega's.”

Voor de 2016-editie van Masterly Milaan werkte Hermeta samen met de glasfabriek in Leerdam om gegoten aluminium haken gecombineerd met vloeiende glazen vormen te maken. Het jaar daarna mondde die collaboratie uit in kristallen haken in tulpvorm. En uit die presentaties zijn weer nieuwe samenwerkingsprojecten voortgevloeid. Zo maakt keramist Judith Bloedjes voor Masterly 2018 zegelvormige inlays voor een garderobesysteem. “Er gaat een vliegwielerwerking uit van het paviljoen”, constateert Van der Sluijs. “Al die creatieve geesten en industriële capaciteit bij elkaar, dat is een goede voedingsbodem voor nieuwe projecten en producten.”

Ideale mix

Het is juist de mix van groot en klein, industrieel en ambachtelijk, ontwerpers en makers die zorgt voor de juiste 'gisting' in het Masterly paviljoen. Naast Hermeta, dat met z'n 130 man personeel en export naar twintig landen geldt als een grote speler, is er ook ruimte voor bijvoorbeeld Sebastiaan van Soest, drijvende kracht achter het enige goudleeratelier van Nederland. Hij maakte voor de presentatie van dit jaar een reistas voorzien van Edward van Vliets grafische patroon. "Een eeuwenoud ambacht in een nieuw jasje", omschrijft Van Soest het. "Ik ben constant op zoek naar uitdagingen en technische vernieuwing, maar nu is het in een stroomversnelling gekomen. Ik merk het ook aan mijn verkopen. Milaan is het zetje dat je nodig hebt om de internationale markt op te gaan."

Ook Aleksandra Gaca en Ruben van Megen hebben een soortgelijke ontwikkeling doorgemaakt. Gaca toonde bij haar eerste presentatie akoestische panelen maar groeide in 2017 door naar een solopresentatie in samenwerking met het Belgische meubelmerk Casalis. "Vorig jaar kon ik naast mijn harde stoffen ook de zachte uitvoering laten zien", stelt ze. "Bovendien was het een mooie manier om het twintigjarige bestaan van mijn bureau te vieren. Dit jaar toon ik de toepassing van mijn 3D interieurstoffen in Symbioz, de nieuwe concept car van Renault." Van Megens presentatie vorig jaar in de historische ruimte zorgde voor de nodige aandacht. "Het leverde ons twee nieuwe verkooppunten op", vertelt de ontwerper die dit jaar gaat voor een solopresentatie. "Natuurlijk is de ambitie nu nog groter: we mikken op achttien nieuwe distributiepartners."

"Door Milaan ben je iemand en sta je op de kaart", bevestigt Marijn Muller van Cartoni Design. Het sociaal duurzaam designlabel werd in 2016 gelanceerd in het Masterly-paviljoen. Muller en zijn compagnon waren er met hun eerste collectie kartonnen designmeubelen in een aanhangwagen naartoe gereden, zonder al te veel verwachtingen.

"Maar we kregen erg veel respons. Als we nu opdrachtgevers bellen en ze horen dat we in Milaan hebben gestaan, worden we meteen serieus genomen. En een van onze nieuwe ontwerpers, Wisse Trooster, nam contact met ons op omdat hij de presentatie had gezien." Voor 2018 heeft Cartoni het ambitieniveau drastisch opgeschroefd. Er wordt samengewerkt met EverUse, producent van isolatiemateriaal gemaakt uit cellulose, en Enschede Textielstad, dat restafval uit de textielindustrie weer geschikt maakt voor hergebruik. Samen zetten ze met volledig duurzame materialen de sfeer neer van een luxe hotelkamer. "Samenwerking is inherent aan de circulaire economie", stelt Muller. "Bovendien hebben we niet de middelen om alles zelf te doen. EverUse en Enschede Textielstad leveren de materialen en wij passen ze toe. Zo rekken we allemaal onze disciplines op zonder dat we in elkaars vaarwater zitten."

Sneeuwbaaleffect

Het succes van Masterly heeft een sneeuwbaaleffect. Borek, specialist in buitenmeubilair en parasols, richt zich normaliter op de beurzen in Parijs en Keulen maar heeft besloten dit jaar te presenteren in Milaan. "Het prachtige decor van het Palazzo Francesco Turati is voor Borek de ideale plek om zich te presenteren", zegt eigenaar-directeur Frank Bogaers. Het dakterras van het Masterly-paviljoen wordt door Borek uitgerust met stoelen en tafels van het merk Max & Luuk. Op de binnenplaats wordt een restaurant ingericht en een loungehoek waar werk van de zeven vaste Borek-ontwerpers te zien is. Bogaers hoopt in Milaan niet alleen nieuwe klanten te ontmoeten maar misschien ook nieuwe creatieve krachten. "Bij de introductieborrel in de aanloop naar Masterly kwamen we al in contact met Osiris Hertman en Edward van Vliet. Met al die Nederlandse bedrijven onder één dak krijg je al snel mooie kruisbestuivingen. En wij houden erg van samenwerkingsverbanden. Alleen samen kun je er een succes van maken."